

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Ett anständigt liv för alla: Att avskaffa fattigdom och ge världen en hållbar framtid"

COM(2013) 92 final

(2013/C 271/28)

Föredragande: **Evelyne PICHENOT**

Den 18 mars 2013 beslutade Europeiska ekonomiska att i enlighet med artikel 304 i EUF-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Ett anständigt liv för alla: Att avskaffa fattigdom och ge världen en hållbar framtid"

COM(2013) 92 final.

Facksektionen för yttre förbindelser, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 25 april 2013.

Vid sin 490:e plenarsession den 22–23 maj 2013 (sammanträdet den 23 maj 2013) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 103 röster för och 6 nedlagda röster.

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Att under perioden efter 2015 sammanföra millenniemålen och målen för hållbar utveckling

1.1.1 För **första gången i historien** har mänskligheten den kunskap, de resurser och de tekniska verktyg som behövs för att uttradera fattigdomen i världen fram till 2030. Detta innebär ett enormt hopp för den dryga miljard människor som lever i extrem fattigdom. För första gången har länderna också en skyldighet att under perioden fram till 2050 värna om förvaltningen av jordens naturtillgångar, som nu erkänns som en ändlig resurs som måste skyddas och delas med framtida generationer.

1.1.2 I centrum för de förhandlingar som inleds i FN i september 2013 står strävan att nå enighet om en universell definition av målen för hållbar utveckling, där kampen mot fattigdom, en hållbar produktion och konsumtion och bevarande av naturresurserna måste jämkas samman långsiktigt. Denna process måste vara inkluderande och konvergerande för att kunna inbegripa den översyn av millennieutvecklingsmålen som alla planerad till 2015. Aktörer i det civila samhället, internationella institutioner och FN:s medlemsstater står redan nu i begrepp att förbereda och följa dessa internationella förhandlingar. Sedan Rio+20⁽¹⁾ har Europeiska ekonomiska och sociala kommittén deltagit i dessa diskussioner för att bidra till utformningen av det civila samhällets roll mot bakgrund av dessa utmaningar. EESK kommer att fortsätta detta arbete fram till 2015 genom andra yttranden⁽²⁾ och initiativ.

1.1.3 Kommittén ställer sig bakom att kommissionen med sitt meddelande "Ett anständigt liv för alla: Att avskaffa fattigdom och ge världen en hållbar framtid" startar en debatt på

europensk nivå om nödvändigheten av att eftersträva konvergens mellan millennieutvecklingsmålen och målen för hållbar utveckling och att göra **medlemsstaterna mer ansvarstagande**. Även om vi kan konstatera att millenniemålen har gett resultat i fråga om de sociala målen, är det fortfarande för tidigt att utforma miljömål och inte minst att ta fram ekonomiska mål som världens alla länder kan enas om. Kommittén anser att man bör undersöka hur dessa **tre dimensioner av en hållbar utveckling samspelar med varandra för att hitta rättvisa, förnuftiga och effektiva lösningar**.

1.2 Rekommendationer för en konvergerande och inkluderande process

1.2.1 Kommittén anser att kommissionens meddelande är **en viktig utgångspunkt för diskussionen** inom institutionerna och i medlemsstaterna när det gäller att nå fram till en gemensam europeisk ståndpunkt inför FN:s generalförsamlings sammanträde. Kommittén välkomnar **samarbetet** mellan GD Miljö och GD Utveckling⁽³⁾, som illustrerar den samstämmighet som också präglar Europeiska utrikestjänstens bidrag till meddelandet om säkerhet. Detta bidrag hade dock kunnat bli ännu bättre om handels- och jordbrukspolitiken också hade integrerats. Kommittén gläder sig särskilt över samarbetet i rådet, och uppmuntar det att utarbeta ett **gemensamt dokument** med slutsatser inför mötet i rådet (utrikes frågor) i maj/juni 2013.

1.2.2 Kommittén framhåller att valet av en **samlad och global ram**, vars målsättningar ska tillämpas i samtliga länder, kräver ett stort internt samförstånd för att kunna läggas fram för andra partnerländer i världssamfundet och övertyga dem om att diskussionerna sker mellan likvärdiga partnerländer, särskilt i förhållande till de fattigaste länderna och **ett hundratal länder med medelhöga inkomster, däribland tillväxtekonomierna**, som framöver kommer att spela en avgörande roll i de

⁽¹⁾ EESK-konferensen i februari 2012, deklarationen Bli hållbar, känn ansvar! Det europeiska civila samhället på väg mot Rio+20.

⁽²⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Rio+20: utvärdering och framtidsutsikter" (tilläggsyttrande), EUT C 44, 15.2.2013, s. 64–67.

⁽³⁾ GD Utveckling och samarbete – EuropeAid.

internationella förhandlingarna. Med hänsyn till de komplexa förhandlingarna anser kommittén att den europeiska ståndpunkten är en **milstolpe i den diplomatiska processen**, där vi lägger den gamla uppdelningen mellan utvecklingsländer och utvecklingsländer bakom oss.

1.2.3 Kommittén vill att EU ska göra sin röst hörd på den internationella arenan med utgångspunkt i denna **ram för konvergens mellan millennieutvecklingsmålen och målen för hållbar utveckling**, och även genom medlemsstaternas agerande i FN. Varje land bör med hjälp av det civila samhället utforma en **nationell inkluderande utvecklingsstrategi** som är anpassad efter landets utgångsläge och som ska bidra till de gemensamma målen för hållbar utveckling. För kommittén innebär detta val att det krävs förfaranden för att utvärdera och övervaka de nationella åtagandena i ett **globalt register** och även förbättrade statistiska indikatorer som kompletterar BNP.

1.2.4 EU har värderingar, en samförståndspraxis och fördelar som, om den politiska viljan finns, bör göra det möjligt för unionen att vara pådrivande i övergången till en hållbar utveckling och på så sätt dra med sig sina internationella partner. Europeiska unionen förblir en **referens**, vilket framgår av de konkreta åtagandena i den mycket viktiga bilagan till detta meddelande, i fråga om miljöpolitik, respekt för mänskliga rättigheter, interna transfereringar till stöd för den territoriella sammanhållningen och omfördelning inom ramen för socialt skydd. Bilagan är en inledning till uppföljningen av Rio+20 på europeisk och internationell nivå.

1.2.5 Målen för hållbar utveckling är universellt utformade och bör omsättas i EU-politik och nationella reformprogram i medlemsstaterna. Kommittén rekommenderar att detta mål tas med i förberedelserna inför **halvtidsöversynen av Europa 2020-strategin i enlighet med uppföljningen av åtagandena från Rio+20**. Införandet av miljöhänsyn i den europeiska planeringsterminen väntas ge en ny impuls⁽⁴⁾. För kommittén innebär detta en sammanslagning av **Europa 2020-strategin med strategin för hållbar utveckling** samt beaktande av en **social union**⁽⁵⁾ som är nära förknippad med den ekonomiska och monetära unionen.

1.2.6 Ett av kännetecknen för de nya målen för hållbar utveckling är att de är avsedda att vara universella, tillämpas i alla länder och ta hänsyn till jordens begränsningar. Mot bakgrund av den ändliga fysiska tillgången på mark, sötvatten, skog och många andra naturresurser i världen, måste målen för hållbar utveckling inbegripa mål för en effektivare användning dessa resurser och en rättvisare fördelning av dem. På samma sätt måste det inom ramen för målen för hållbar utveckling etableras rättvisebaserade målsättningar när det gäller att minska bördan

av utsläppen av växthusgaser och andra former av föroreningar. I dessa målsättningar bör man kvantifiera och ställa upp tidsgränser för det sedan länge överenskomna globala målet om att gå över till mer hållbara produktions- och konsumtionsmönster. Om övergången till en mer hållbar ekonomi inte genomförs i hela världen, kan det komma att visa sig vara omöjligt för utvecklingsländerna att uppnå millennieutvecklingsmålen, eftersom förbättringar i anslutning till traditionella utvecklingsmål för närvarande ofta motverkas av växande världsomfattande problem med resursutarmning, klimatförändringar och andra former av föroreningar.

1.2.7 De utvecklade länderna och tillväxtländerna svarar för merparten av de växande problemen med överkonsumtion, avfall, uttömning av naturresurser och föroreningar. Därför är de mål för hållbar utveckling som avser hållbarare konsumtions- och produktionsmönster särskilt relevanta för dem och bör innefatta krävande och utmanande mål för förbättringar under de kommande 15 åren. EU har alltid varit aktivt på detta område och bör se till att stå i främsta ledet när det gäller att identifiera lämpliga mål för hållbar utveckling för de utvecklade länderna.

1.3 Rekommendationer om en deltagarprocess som är öppen för det civila samhället

1.3.1 EESK vill erinra om att kommitténs yttranden innehåller **en uppsättning grundläggande rekommendationer om det civila samhällets roll när det gäller goda styresformer**, stöd till en övergång till en ny ekonomisk modell, skydd av de fattigaste och mest utsatta, stödåtgärder för arbetstagarna i samband med industriella omvandlingar samt beaktande av kampen mot klimatförändringarna och jordens begränsade tillgångar. Dessutom anser kommittén att ett självständigt och starkt civilt samhälle och ett **rättssystem** som garanterar dess oberoende tillsammans bildar den nödvändiga grunden för demokratisering och framväxten av en rättsstat samt bidrar till den stabilitet som krävs för investeringar och hållbar tillväxt⁽⁶⁾.

1.3.2 Kommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att låta **det civila samhället delta i hela processen**, särskilt när det gäller att utarbeta, genomföra och följa upp målen för hållbar utveckling, där det civila samhället hittills har involverats i alltför liten omfattning. Under 2013 och 2014 bör de nationella diskussionerna – bland annat inom ramen för de ekonomiska, sociala och miljömässiga råden och råden för hållbar utveckling som ingriper samtliga komponenter i det civila samhället – samt de diskussioner som förs med det civila samhället i EU och i partnerländerna bidra till denna process. Detta arbete kommer att utgöra en del av förberedelserna inför **Europaåret 2015 för samarbete och hållbar utveckling**, i syfte att ta fram en gemensam vision om världens framtid och återfå

⁽⁴⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Den gröna ekonomin – främja hållbar utveckling i Europa 2013" (Se sidan 18 i detta nummer i EUT).

⁽⁵⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén "För en social dimension i Ekonomiska och monetära unionen", (Se sidan 1 i detta nummer i EUT).

⁽⁶⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "En samlad EU-politik för internationella investeringar", EUT C 318, 29.10.2011, s. 150–154.

medborgarnas förtroende för EU:s yttre åtgärder⁽⁷⁾. När det gäller Europaåret uppmanar kommittén kommissionen att av-sätta tillräckliga resurser, säkerställa civilsamhällets aktiva deltagande, i första hand stödja befintliga initiativ som bärs upp av Europaårets partner samt uppmuntra viktiga debatter om de ämnen som behandlas i detta EESK-yttrande.

1.3.3 De civila samhällena har **en roll att spela när det gäller att argumentera för en ny ekonomisk modell** inför de nationella beslutsfattarna och internationella diplomaterna, i syfte att avskaffa frikopplingen mellan den ekonomiska verksamheten å ena sidan och den mänskliga utvecklingen och de miljömässiga konsekvenserna å den andra. Kommittén föreslår att man särskilt under temaåret 2015 utbyter kunskaper och lärdomar med det civila samhället i partnerländerna och -regionerna, ett område där EESK har erfarenhet av fruktbara utbyten.

1.3.4 Kommittén uppmanar det civila samhällets organisationer att delta i och utnyttja resultatet av internationella, nationella och temainriktade **samråd**, särskilt de som nu inleds om miljömässig hållbarhet av FN:s utvecklingsprogram och FN:s miljöprogram. Samråden finns på www.worldwewant2015.org/sustainability

1.3.5 Kommittén rekommenderar att agendan efter 2015 på ett mer systematiskt sätt ska vila på **konsekvensundersökningar** och uppföljningar, som framför allt genomförs med hjälp av det civila samhällets organisationer (till exempel i fråga om mänskliga rättigheter, ekosystem eller arbetsvillkor). På samma sätt är **integreringen av den sociala dialogen mellan arbetsmarknadens parter** – en av markörerna för respekt för mänskliga rättigheter på arbetsplatsen – ett viktigt verktyg för att genomföra och följa upp millennieutvecklingsmålen och målen för hållbar utveckling.

1.3.6 Det civila samhällets roll i **planeringen, uppföljningen och utvärderingen** kommer att vara mycket viktig. Det europeiska civila samhället måste ha väsentlig information så att det genom övervakningsmekanismer kan få inflytande över den interna samstämmigheten i EU:s utvecklingspolitik, vilket är en princip som fastställs i Lissabonfördraget. Kommittén rekommenderar att det civila samhället deltar i valet av kompletterande indikatorer till BNP, i kampen mot korruption, i förhandlingarna om fredsprocessen och i utarbetandet av nationella strategiska planer. Vi rekommenderar en ökad utbredning av de innovativa sociala lösningar som uppstår ur pragmatiska hänsynstaganden.

(7) På internationell nivå är "Beyond 2015" en plattform för utvecklingsorganisationer som driver en informationskampanj om utmaningarna i denna diskussion och samlar in bidrag om detta: <http://www.beyond2015.org>

1.3.7 I syfte att stärka det europeiska ledarskapet i övergången till en alternativ ekonomisk modell rekommenderar kommittén att man inrättar ett **flerpartsforum för samråd**⁽⁸⁾ för att främja en hållbar produktion och konsumtion i EU. Inom varje bransch är det viktigt att fastställa de mellanliggande etapperna i en framförhandlad övergång, och den bör åtföljas av stödåtgärder riktade till de olika berörda sektorerna, företagen, områdena och de berörda arbetstagarna.

1.3.8 Kommittén rekommenderar att denna framtida agenda genomförs med hjälp av en strategi som bygger på ett starkare partnerskap mellan aktörerna, exempelvis när det gäller jämställdhet. Vi stöder **samarbeten som bygger på frivilliga avtal och partnerskap mellan aktörer**, där det fastställs bindande mål på alla territoriella nivåer. Det kan till exempel gälla initiativ i samverkan mellan privata och offentliga aktörer eller föreningar som gemensamt åtar sig att uppnå fastställda mål i ett lokalområde eller stadsområde. Sådana innovativa metoder verkar vara nödvändiga för att man ska kunna ta hänsyn till **fattigdomens många olika dimensioner**. Sådana avtal skulle också vara lämpliga för samarbete mellan länder på det södra halvklotet, som stöds ekonomiskt av länderna i norr.

1.4 Rekommendationer inför en agenda efter 2015

1.4.1 Agendan efter 2015 markerar ett paradigmskifte som inte bara omfattar internationellt bistånd och samarbete. Den bör utformas som en process för att engagera alla länder i **övergången till en inkluderande grön ekonomisk modell**, en kursändring mot en koldioxidslåg ekonomi. Kommittén håller med om analysen i meddelandet, där det anges att det är "mycket viktigt att det görs framsteg i riktning mot en inkluderande grön ekonomi genom hållbara konsumtions- och produktionsmönster samt resurseffektivitet, bl.a. utsläppssnåla energisystem".

1.4.2 **Samstämmighet mellan finanspolitik, ekonomisk politik och migrationspolitik**. Utöver de ekonomiska faktorerna är det nödvändigt att utifrån principen om samstämmighet genomföra annan politik som spelar en avgörande roll för en förändring i riktning mot hållbar utveckling, till exempel införande av skatt på koldioxidutsläpp och åtgärder för att stimulera insatser som dämpar klimatförändringarna, bestämmelser som främjar tillfällig eller cirkulär invandring från fattigare länder, sträng kontroll av vapenhandel med utvecklingsländer och finansiell reglering för att bekämpa penningtvätt och hindra skatteflykt.

(8) Förberedande yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Främjande av en hållbar produktion och konsumtion i EU", föredragande An Le Nouail-Marlière, EUT C 191, 21.6.2012, s. 6–10.

1.4.3 Vid definitionen av hållbara utvecklingsmål måste man ta hänsyn till **spänningen** mellan de enskilda och kollektiva utvecklingsfrågorna och de frågor som rör bevarandet av planetens ekologiska jämvikt. För att lösa denna spänning och skapa jämvikt mellan de tre dimensionerna av hållbar utveckling anser kommittén att det är nödvändigt att bevara **globala kollektiva nyttigheter genom en global offentlig politik** som drivs av ett internationellt samfund av suveräna stater. Detta är den stora utmaningen på den framtida dagordningen.

1.4.4 Globala kollektiva nyttigheter har identifierats som en **viktig utmaning efter 2015** och kräver **större samstämmighet mellan de internationella institutionerna** och den globala politiken. Europeiska unionen bör vara delaktig i detta sammanhang. EESK har i flera yttranden skisserat lösningar på hur man kan beakta de globala kollektiva nyttigheterna, däribland livsmedelssäkerhet⁽⁹⁾, grundläggande sociala skyddsnivåer, multilateral reglering av handel och investeringar samt klimat och biologisk mångfald.

1.4.5 Kommittén beklagar de försiktiga hänvisningarna till denna fråga i kommissionens meddelande "Ett anständigt liv för alla", och anser att den bör tas upp i det kommande meddelandet om finansiella resurser, som enligt planerna ska offentliggöras i mitten av 2013, för att säkerställa att det avsätts **nödvändiga resurser**. Det offentliga utvecklingsbiståndet måste även i fortsättningen vara inriktat på fattigdomsbekämpning. En stor del av samrådsprocessen beträffande den EU-skatt på finansiella transaktioner som till att börja med kommer att införas i elva länder under 2013 bör ägnas åt globala synpunkter.

1.4.6 Det faktum att ett internationellt avtal om utformningen av målen för hållbar utveckling ännu inte är klart får under inga omständigheter användas som förevändning för att ändra eller minska de utvecklade ländernas åtaganden om finansiellt bistånd. Kommittén är mycket oroad över risken för avbrott i genomförandet av utvecklingspolitiken om man inte lyckas sluta ett avtal 2015. För att minska denna risk anser kommittén att **de reviderade millennieutvecklingsmålen** måste tilldelas tillräckliga ekonomiska resurser⁽¹⁰⁾. Trots den pågående budgetkrisen uppmanar kommittén EU och medlemsstaterna att stå fast vid sitt åtagande och vidta nödvändiga åtgärder **för att uppnå 0,7 % från och med den nya etappen**.

1.4.7 Millenniemålen behöver nu uppdateras och anpassas efter 2000-talets nya utmaningar och med hänsyn till de slutsatser som dragits och erfarenheter som gjorts. EESK anser att

minst tre teman bör läggas till, däribland **tillgång till energi för alla**⁽¹¹⁾, **rätt till livsmedel och vatten samt grundläggande socialt skydd**⁽¹²⁾. För övrigt bör **anständigt arbete**, som lades till vid översynen 2006, bekräftas som en prioriterad fråga, och det är angeläget att **utvecklingen av jordbruket** på nytt görs till en kärnfråga i kampen mot fattigdom.

De båda agendorna kommer också att kunna sammanjämkas med utgångspunkt i denna översyn, som kommer att utgöra första steget mot en framtida global agenda. Vi måste erkänna den konflikt och osäkerhet som finns mellan ambitionen att skapa en idealisk agenda och vad som är möjligt att genomföra i verkligheten.

1.4.8 Inom ramen för denna översyn av millennieutvecklingsmålen anser kommittén att det snarast bör utarbetas en **särskild strategi för instabila eller konfliktdrabbade stater**, och att det centrala målet bör vara institutionell uppbyggnad i dessa länder, vilket kan säkerställa att regeringsarbetet fokuserar på att garantera **säkerheten och skapa ett fungerande rättsväsende**.

2. Lärdomar av millenniemålen

2.1 **Millenniedeklarationen lever kvar**. Denna deklaration har fortfarande kvar sitt politiska och symboliska värde som **pakt** mellan alla länder, rika som fattiga, **vars åtaganden gäller även efter 2015**. Den bör även i fortsättningen utgöra grunden för den framtida agendan. Deklarationen anger de stora utmaningar och grundläggande värderingar som bör ligga till grund för 2000-talets internationella förbindelser: fred, säkerhet och nedrustning, skydd av vår gemensamma miljö, mänskliga rättigheter, demokrati och god förvaltning, skydd av sårbara grupper och insatser för de särskilda behoven i Afrika samt rätt till utveckling och behov av att skapa goda förutsättningar för utveckling. Genom deklarationen har det redan skapats en tydlig koppling mellan de dimensioner av hållbar utveckling som kan härledas till Riodeklarationen 1992.

2.2 Trots ett **blandat resultat** har millennieutvecklingsmålen tack vare sin synlighet och lättillgänglighet bidragit till att öka medvetenheten och engagera den allmänna opinionen i de utvecklade länderna. Det återstår att visa att detta opinionsstöd verkligen kan omsättas i ökat bistånd, effektiv korruptionsbekämpning och större fokus på de länder som släpar efter mest, det vill säga anpassas till länder som befinner sig i krig eller som är instabila till följd av interna konflikter.

⁽⁹⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Handel och livsmedelstrygghet", föredragande Mario Campi, medföredragande Jonathan Peel, EUT C 255, 22.9.2010, s. 1–9.

⁽¹⁰⁾ European Report on Development 2013 – "Post 2015: Global Action for an Inclusive and Sustainable Future".

⁽¹¹⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Integrering av EU:s energiöar: tillväxt, konkurrenskraft, solidaritet och hållbarhet inom EU:s inre energimarknad", föredragande Pierre-Jean Coulon, EUT C 44, 15.2.2013, s. 9–15.

⁽¹²⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Socialt skydd inom utvecklingspolitiken", föredragande: José María Zufiaur Narvaiza, EUT C 161, 6.6.2013, s. 82–86.

2.3 Territorier, ojämlikhet och fattigdom. I fråga om fattigdomsindexet har kommittén reservationer när det gäller användningen av en inkomst på mindre än 1,25 US-dollar per dag för att bedöma minskningen av den extrema fattigdomen och användningen av nationella medel. Dessa verktyg döljer de stora **interna orättvisorna** i de nationella samhällena och även **lokala skillnader**, vilket framför allt är till nackdel för befolkningen på landsbygden som med hjälp av **landsbygdsutveckling** måste kunna försörja sig och absorbera en del av de kommande decenniernas befolkningsökning. Å andra sidan förvärrar och förstärker en **dålig stadsutveckling** en växande fattigdom i städerna och gör det nödvändigt med fler analyser av högre kvalitet.

2.4 Jämställdhet mellan kvinnor och män är fortfarande ett grundläggande villkor för alla förändringar⁽¹³⁾, inte bara på grund av kvinnornas situation utan också för att detta är kärnan i alla andra former av ojämlikhet och förvärrar konsekvenserna av dem. Hanteringen av icke-diskriminering, det vill säga **kvinnors rättigheter**, är av avgörande betydelse för omvandlingen av våra samhällen. Kvinnors bidrag till fred, utveckling, ekonomisk verksamhet och säkerhet kommer att utgöra värdefulla tillgångar i den kommande agendan. Dessa värden bör erkännas av alla, både män och kvinnor.

2.5 Kvantitativa resultat och metodverktyg. En uppdaterad färdplan måste omsättas i relevanta mål och framstegsindikatorer. De övervakningsrapporter avseende millennieutvecklingsmålen som offentliggörs med jämna mellanrum har visat på betydande resultat men även på brister. **Utvärderingarnas kvalitet är avgörande för denna målstyrningsbaserade metod.** Den framtida agendan kräver att de nationella statistikmetoderna förbättras och harmoniseras, särskilt när det gäller könsspecifika uppgifter och uppgifter om personer med funktionshinder. Därför krävs det bättre civilståndregister och **kvalitativa undersökningar**, framför allt på utbildningsområdet.

2.6 Bortom BNP. För agendan efter 2015 bör de indikatorer för hållbar utveckling⁽¹⁴⁾ som mäter välbstånd samlas i en **avgränsad tabell över ekonomiska, sociala och miljömässiga indikatorer** i stället för i en enda sammanställd indikator. Det går att knyta BNP till andra indikatorer på internationell nivå. Detta sker redan i definitionen av de minst utvecklade länderna, som omfattar kriterier för eftersläpning i den mänskliga utvecklingen och ekonomisk sårbarhet, eller genom indikatorn för mänsklig utveckling och nu senast den indikator för ojämlikhet som FN:s utvecklingsprogram har tagit fram.

För att överbrygga klyftan mellan ekonomisk politik, välbstånd och sociala framsteg bör man använda **indikatorer som kompletterar BNP**. Det krävs en ny strategi där man fastställer de olika framstegskomponenterna och utvidgar nationalräkenskaperna till att omfatta samhällsföreteelser och miljöfenomen

genom att använda sammansatta indikatorer och skapa nyckelindikatorer. Den länk i kedjan som saknas är emellertid utvecklingen av **instrument för att skapa större effektivitet och garantera ansvar**, vilket är nödvändigt för att tydliggöra sambanden mellan de politiska valen och budgetvalen och resultaten. Mätning av välbstånd och utveckling är inte enbart ett tekniskt problem. Själva begreppet välbstånd visar på de kollektiva preferenser och värden som ligger till grund för ett samhälle. Ett sätt att göra framsteg vid valet av indikatorer är att knyta allmänheten och det civila samhällets organisationer till det akademiska arbetet för att utforma indikatorerna och bedöma deras användning.

2.7 Det är de offentliga myndigheternas, centralregeringarnas och de lokala myndigheternas ansvar att erbjuda ett verkligt **grundläggande socialt skydd** för att hantera de allvarligaste risker som en person kan utsättas för i livet, framför allt i fråga om hälsa, funktionshinder, pension och arbetslöshet. Det civila samhällets organisationer (fackföreningar, icke-statliga organisationer, stiftelser, försäkringskassor, kooperativ, små och medelstora företag, familje- och konsumentföreningar) kan sluta avtal med offentliga myndigheter och på så sätt spela en avgörande roll i planeringen, uppföljningen och tillhandahållandet av tjänster och dra nytta av offentligt stöd, särskilt när det gäller de minst utvecklade länderna.

3. Mänskliga rättigheter, det civila samhällets engagemang, demokratisering och avtal/partnerskap mellan aktörer i centrum för agendan efter 2015

3.1 Demokratisering och mänskliga rättigheter är av avgörande betydelse för övergången till inkluderande samhällen och hållbara ekonomier. Ett bestående stöd till demokratiseringsansträngningarna är fortfarande det bästa sättet att skapa öppna samhällen som tar hänsyn till sina invånare. I 2000-talets öppna samhällen är det omöjligt att genomföra någon viktigare förändring utan **de berörda aktörernas delaktighet, acceptans, stöd och delade ansvar**. Inom ramen för det finansiella instrumentet för främjande av demokrati och mänskliga rättigheter och kommissionens meddelande om det civila samhällets roll för utvecklingen, gläder sig kommittén över att större vikt ges åt utvecklingen av ett oberoende civilt samhälle⁽¹⁵⁾. Detta kommer att bidra till **kampen mot korruption oberoende av ursprung** och göra det möjligt att garantera ansvarsskyldighet gentemot invånarna, låta ekonomiska aktörer delta i konsekvensundersökningar, övervaka kommersiella avtal, stärka kvinnorrättsorganisationers kapacitet att slå larm och stödja miljöorganisationer.

3.2 Insyn och ansvarsskyldighet i partnerländerna är av grundläggande betydelse för den kommande agendan. Milennieutvecklingsmålen och den åtföljande agendan för **effektivt bistånd** (principerna från Paris, Accra och Busan) har bidragit till att stärka ansvarsskyldigheten i partnerländerna och

⁽¹³⁾ Jämställdhet mellan kvinnor och män i EU:s utvecklingspolitik, plan för 2010–2015.

⁽¹⁴⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Bortom BNP – Det civila samhällets roll i valet av kompletterande indikatorer", föredragande Stefano Palmieri, EUT C 181, 21.6.2012, s. 14.

⁽¹⁵⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett finansieringsinstrument för främjande av demokrati och mänskliga rättigheter i hela världen", föredragande: Giuseppe Antonio Maria Iuliano, EUT C 11, 15.1.2013, s. 81–83.

öka hänsynen till de särskilda situationer som råder i instabila stater. För att åtgärda de stora bristerna i samarbetet måste den kommande agendan dock göra det möjligt för mottagarländerna att agera på samma villkor som givarländerna. Framför allt måste särskild hänsyn tas till **situationer med interna konflikter eller krig och instabilitet till följd av naturkatastrofer. Specifika lösningar** måste utformas för dessa länder genom mål som fastställts i förväg, där man i första hand fokuserar på att återupprätta institutionerna och garantera säkerhet, polislivsande och rättvisa.

3.3 Ett samarbete mellan samhällen och större uppskattning av det stora utbytet mellan internationella aktörer och nätverk. Strategin med flera aktörer sporrar utvecklingsparterna i såväl nord som syd att gå utanför den traditionella diplomatiska ramen för åtaganden regeringar emellan. En mer inkluderande vision av det civila samhället bygger på **avtal eller partnerskap mellan olika aktörer som omfattar formella avtal om mål och resurser**. Detta kan genomföras genom att större vikt läggs vid initiativ från **städer** och kommuner (nätverk av gröna städer, omställningsrörelsen) och från organisationer i det civila samhället (icke-statlig diplomati, som toppmötet i Rio) eller företag av alla slag (affärsvärlden, t.ex. nätverk av ansvariga företag eller den sociala ekonomin) eller **internationella fackföreningsrörelser** (nyckelaktörer för målet om anständigt arbete) eller universitet och **forskningscentra** som deltar i utformningen av målen och även i genomförandet och övervakningen av dem. Kommittén rekommenderar att man i den framtida agendan erkänner och värderar **avtal mellan privata och offentliga partner samt de partner som företrädar olika sammanslutningar**, men utan att underskatta den stora mängd initiativ för internationell solidaritet som kommer från invånarna själva. **Att lyckas integrera denna mångfald av aktörer på lika villkor** är mycket väsentligt för en effektivare och mer inkluderande förvaltning som tar hänsyn till de allra fattigastes röst.

3.4 Därför förordar kommittén i likhet med en mängd observatörer **grundläggande förbättringar när det gäller god förvaltning och demokratiska institutioner** för att stärka partnerländernas förmåga att tillägna sig en egen nationell utvecklingsstrategi. Genom millennieutvecklingsmålen har **vissa civila samhällen i utvecklingsländerna** kunnat stärka sin ställning som aktörer eller ställa sina regeringar till svars för investeringsbeslut och offentliga utgifter. I den kommande mer inkluderande agendan bör de stärka sin delaktighet i utformningen av dessa strategiska dokument för att minska fattigdomen och ta fram innovativa lösningar för anständigt arbete och socialt skydd samtidigt som de skaffar sig **sakkunskap och planering**, vilket i sin tur bidrar till bättre statlig förvaltning. Kommittén rekommenderar att biståndet till viss del ska inriktas på handel för att stärka **kapaciteten hos arbetsmarknadens parter och det civila samhällets organisationer** på handelsområdet, så att de kan bidra till att integrera handel och livsmedelssäkerhet i den nationella utvecklingsstrategin.

4. Skapa ett nytt omfattande samförstånd för en kursändring mot hållbar utveckling

4.1 Världsomfattande förvaltning och kollektiva miljömässiga, sociala eller ekonomiska nyttigheter. Eftersom

varor och tjänster berör hela planeten erkänns de i detta meddelande som "livets grundpelare", såsom luft, vatten, hav, ekosystem, anständigt arbete, socialt skydd, livsmedelssäkerhet, handelsregler osv. De beskrivs närmare i bilagan. Dessa globala kollektiva nyttigheter⁽¹⁶⁾ bör integreras i agendan efter 2015 genom en global offentlig politik för de tre dimensionerna av hållbar utveckling. De måste ingå i en gemensam global ram men framför allt understödjas av konventionella internationella åtaganden, finansiering och nationella insatser som i sig måste omsättas i en mängd kollektiva och enskilda insatser på mer lokal nivå.

4.2 En diversifierad global finansiering som anpassats till kursändringen fram till 2050. FN uppskattar att det krävs 800 miljarder euro om året för att ta itu med fattigdomen och miljöproblemen på ett hållbart sätt. Detta motsvarar 1,5 % av världens BNP. **Det offentliga utvecklingsstödet motsvarar bara 10–15 %** av detta internationella finansieringsbehov. Det krävs därför andra inhemska och internationella resurser. Inom ramen för det kommande meddelandet om finansieringskällor bör man på allvar ta upp frågan om **internationella skatteresurser**, som skulle göra det möjligt att få fram den nödvändiga finansieringen på ett öppet och förutsägbart sätt för att utradera fattigdomen, skydda miljön och förvalta de globala kollektiva nyttigheterna. Innovativ finansiering och skatt på finansiella transaktioner, som är förutsättningar för en sådan politik, bör i första hand gå till dessa globala utmaningar. Dessutom krävs mobilisering av inhemska skattemedel och fokus på att skapa produktiv verksamhet med de **pengar som migranter överför** för att framsteg ska kunna göras mot de mål som fastställts lokalt.

4.3 Ökad sysselsättning i en grön och inkluderande ekonomi. Den nuvarande konjunkturnedgången är ett allvarligt hot mot millennieutvecklingsmålen inför 2015 eftersom den får så långtgående konsekvenser för sysselsättningen och företagen. Men krisen kan också vara en möjlighet till mobilisering för att främja en grön ekonomi som kan leda fram till en ny kursändring mot hållbar utveckling. I detta avseende är **ILO:s globala sysselsättningspakt** ett nytt instrument avsett att skynda på en utveckling mot hög sysselsättning genom att stimulera efterfrågan på arbete och kvalifikationer, inrätta grundläggande socialt skydd på global nivå och integrera den informella sektorn genom en nationell plan för anständigt arbete.

4.4 Det globala jordbruket har försumrats i särskilt hög grad av de internationella finansiella institutionerna under arbetet med millennieutvecklingsmålen. Det är oerhört viktigt att snabbt balansera de investeringar som skapar arbetstillfällen så att de främjar miljövänligt familj jordbruk.

⁽¹⁶⁾ I bilagan till meddelandet finns en typologi för de viktigaste globala kollektiva nyttigheterna.

4.5 Företagens roll i övergången mot en årlig hållbarhetsrapport. Den privata sektorn representeras i FN av den globala pakt som inrättades 2000 för att använda **företagens sociala ansvar som ett verktyg för att främja millennieutvecklingsmålen**. Hittills har 8 700 företag i 130 länder skrivit på ett åtagande om arbetstagares rättigheter, mänskliga rättigheter, miljö och kamp mot korruption. Frivilliga åtaganden, som att arbeta för hållbar utveckling på företagsnivå, kan spela en viktig roll i underleverantörskedjor. Kommittén anser att initiativ för miljövänlig utformning, miljövänlig produktion, ekologiska hänsyn och rättvis handel, och även initiativ för att spara på naturresurser, är innovativa lösningar för att uppnå målen för hållbar utveckling⁽¹⁷⁾. Enligt kommittén bör därför den rekommendation som utfärdas i Rio+2012-deklarationen genomföras, det vill säga att hållbarhetsrapportering ska bli generell i form av en hållbarhetsrapport för företag, som de ska lämna varje år tillsammans med sin årsredovisning.

5. Hållbar ekonomisk utveckling: ge privata aktörer ansvarsskyldighet och stärk deras roll

5.1 Trots frestelsen att i början av krisen återgå till protektionism har det internationella systemet globalt sett kunnat undvika handelsbegränsningar. Dödläget i de **multilaterala förhandlingarna om utveckling** har dock skapat en stark oro över intressekonflikterna med utvecklingsländerna. **Tillväxtländerna** har gynnats mest av den ökade handeln samtidigt som denna har förvärrat den interna ojämlikheten, utom i vissa länder som Brasilien där man har fört en fördelningspolitik och bekämpat fattigdomen.

5.2 Däremot har den avreglerade handeln inte gett förväntade resultat i många utvecklingsländer som levererar

jordbruksprodukter och råvaror, vilket beror på bristande diversifiering, bearbetning och **infrastruktur**. Kommittén beklagar låsningarna kring de ekonomiska partnerskapsavtalen med AVS-länderna. Kommittén betonar att det **förmånstillträde**⁽¹⁸⁾ som EU har beviljat de minst utvecklade länderna har gett mycket blygsamma resultat, vilket även gäller de minst utvecklade ländernas användning av **handelsbistånd**, som blir ett allt viktigare verktyg för multilateralt samarbete. EESK rekommenderar att man uppmuntrar antagandet av **handelsfrämjande åtgärder** som Världshandelsorganisationen redan beslutat om med avseende på de minst utvecklade länderna, och att man verkar för att handeln på tillväxtmarknaderna generellt ska öppnas för de minst utvecklade länderna.

5.3 EESK rekommenderar att EU på ett strukturerat sätt integrerar principerna om **rätten till livsmedel**⁽¹⁹⁾ i sin handelspraxis och föreslår en lämplig samordnad åtgärd inom Världshandelsorganisationen (WTO) och med andra viktiga handelspartner för att dessa ska bli en integrerad del i den multilaterala och bilaterala handelspolitiken. Dessutom anser EESK att miljövänliga varor och tjänster, oavsett ingåendet av ett eventuellt Doha-avtal, bör liberaliseras och att överföringen av miljövänlig teknik inom ramen för bilaterala avtal⁽²⁰⁾ bör underlättas.

5.4 De ekonomiska aktörerna och även infrastrukturerna bör följa en hållbar utveckling. I detta avseende är **utbyggnad av infrastruktur**⁽²¹⁾ och **handelsnätverk** ett verktyg både för att locka till sig utländska investeringar och stödja utvecklingen i utvecklingsländerna, främja råvaruförädlingsindustrin och utveckla den elektroniska handeln.

Bryssel den 23 maj 2013

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

Henri MALOSSE

⁽¹⁷⁾ Undersökning från Concord: den privata sektorns bidrag till utvecklingen, december 2012.

⁽¹⁸⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillämpning av Allmänna preferenssystemet", föredragande: Jonathan Peel, EUT C 43, 15.2.2012, s. 82.

⁽¹⁹⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Handel och livsmedelstrygghet", föredragande: Mario Campli, medföredragande: Jonathan Peel, EUT C 255, 22.9.2010, s. 1.

⁽²⁰⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Den internationella handeln och klimatförändringarna", föredragande: Evelyne Pichenot, EUT C 21, 21.1.2011, s. 15.

⁽²¹⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Strategin EU-Afrika", föredragande: Gérard Dantin, EUT C 77, 31.3.2009, s. 148.